

Samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse i Grønland er et menneskeretligt fremskridt

Grønlands politikere drøfter i øjeblikket et forslag om at indføre en voldtægtsbestemmelse i den grønlandske kriminallov baseret på et krav om samtykke. Institut for Menneskerettigheder vurderer sammen med Grønlands Råd for Menneskerettigheder og Grønlands Ligestillingsråd, at en samtykkebaseret voldtægtslovgivning i Grønland vil være et menneskeretligt fremskridt.

Siden 2021 har der været en debat og proces i Grønland om at indføre en voldtægtslovgivning, der baserer sig på et krav om samtykke. Grønland er dermed en del af en international tendens i retning af at vedtage samtykkebaserede lovgivninger, som fx Sverige, Norge, Danmark, Island og England.

FN's Komité for Afskaffelse af Alle Former for Diskrimination Imod Kvinder (FN's Kvindekomité) anbefalede i sine konkluderende bemærkninger i marts 2021, at Grønland bør indføre en voldtægtsbestemmelse baseret på et krav om samtykke.¹

VOLDTÆGT I GRØNLAND

Tal fra Grønlands politi viser, at 13,3 ud af 1.000 borgere har været udsat for seksualforbrydelser i 2020.²

Antallet af anmeldte voldtægter i Grønland er stigende. Der var 132 anmeldelser i 2017, 156 i 2018, 207 i 2019 og 240 i 2020. Stigningen har formentlig flere årsager. For eksempel kan den store bevågenhed på området have medvirket til, at flere anmelder voldtægter i Grønland.

I Grønlands kriminallov kan der kun straffes for voldtægt, hvis der foreligger et tvangselement, eller offeret befinder sig i en tilstand, hvor offeret er ude af stand til at modsætte sig handlingen.

VOLDTÆGTSBESTEMMELSEN I DEN GRØNLANDSKE KRIMINALLOVS § 77

For voldtægt dømmes den, som

1. ved vold eller trussel om vold tiltvinger sig samleje eller andet seksuelt forhold eller
2. skaffer sig samleje eller andet seksuelt forhold med en person, der befinder sig i en tilstand eller situation, i hvilken den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen, eller
3. har samleje med eller andet seksuelt forhold til et barn under 12 år.

Stk. 2. Det samme gælder den, der, uden at forholdet falder ind under stk. 1, skaffer sig samleje eller andet seksuelt forhold ved ulovlig tvang, jf. § 91.³

Samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse i Grønland er et menneskeretligt fremskridt

FORDELE VED EN SAMTYKKEBASERET VOLDTÆGTSBESTEMMELSE

En samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse vil styrke den seksuelle selvbestemmelsesret, da bestemmelsen vil tydeliggøre, at et samleje altid skal være gensidigt.

En samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse kan desuden skabe et andet fokus i offerets møde med retssystemet. Fra et fokus på, hvorvidt offeret har gjort tilstrækkelig modstand, til et fokus på om begge parter har sikret sig, at samlejet var gensidigt.

Endelig vil en samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse og den øgede opmærksomhed omkring samtykke kunne føre til, at flere ofre for voldtægt anmelder gerningspersonen til politiet.

Nye tal fra Rigspolitiet i Danmark viser, at der siden indførelsen af den nye samtykelovgivning i Danmark i januar 2021 er sket en betydelig stigning i antallet af anmeldelser og sigtelser for voldtægt. I 2020 var der samlet set 1.392 anmeldelser og 1.078 sigtelser for voldtægt. I perioden 1. januar til den 23. november 2021 er der allerede foretaget flere anmeldelser og rejst flere sigtelser end i 2020, idet politiet har registreret 1.720 anmeldelser og rejst 1.315 sigtelser for voldtægt.⁴

ET MENNESKERETLIGT FREMSKRIDT

Institut for Menneskerettigheder, Grønlands Råd for Menneskerettigheder og Grønlands Ligestillingsråd vurderer således, at en samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse vil være et menneskeretligt fremskridt i Grønland fordi ændringen:

- vil styrke retten til selvbestemmelse og den seksuelle og personlige integritet.
- bidrage til at politiets efterforskning i højere grad have fokus på, om den seksuelle handling var baseret på et samtykke, end om offeret gjorde modstand.
- kan medvirke til at øge antallet af anmeldelser af voldtægter eller voldtægtsforsøg og dermed reducere de mørketal, der findes i dag.

1 Concluding observations from CEDAW. Available in English at: https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=INT/CEDAW/COC/DNK/44503&Lang=En

2 Greenland Police, Yearly Statistics 2020, p. 10, available in Danish at: <https://politi.gl/statistik-og-udgivelser/aarsstatistik>

3 Lovbekendtgørelse af kriminallov for Grønland nr. 306 af 30. april 2008, og § 1 i lov nr. 168 af 27. februar 2019. Tilgængelig via: <https://www.lovtidende.dk/ents?dt=10&dt=20&dt=30&dt=90&dt=120&dt=270&dt=60&dt=100&dt=80&dt=110&dt=130&dt=1510&t=Kriminallov%20gr%C3%B8nland>

4 Pressemeddelelse af 7. december 2021 fra Justitsministeriet. Tilgængelig på dansk via: [Stigning i voldtægtsanmeldelser og -sigtelser efter ny samtykkebestemmelse | Justitsministeriet](#)